

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Lovforslaget er et led i regeringens plan til en modernisering af den offentlige sektor og har til formål at fremme anvendelse af åremålsansættelse inden for staten, folkeskolen og folkekirken.

Det fremgår af resultatet af forhandlingerne i det paritetiske nævn for tjenestemænd i staten, folkeskolen og folkekirken, nedsat i henhold til § 11 i lov nr. 123 af 31. marts 1985, at finansministeren og tjenestemændenes centralorganisationer er enige om, at der i aftaleperioden (1985-87) forhandles om ændring af gældende regler om åremålsansættelse med det sigte at tilstræbe udvidet anvendelse af åremålsansættelse. De omhandlede regler er fastsat dels i kapitel II i lov nr. 173 af 28. april 1971 om kongelig udnævnelse og åremålsansættelse af visse tjenestemænd (1971-loven), dels ved aftale i henhold til tjenestemandslovens § 45 mellem finansministeren og tjenestemændenes centralorganisationer.

2. Hidtidigt regelgrundlag

Forslaget om indførelse af åremålsansættelse stammede oprindeligt fra tjenestemandskommissionen af 1965.

Baggrunden for den gældende lov var, at indførelse af åremålsansættelse kunne skabe et mere åbent og fleksibelt tjenestemandssystem, idet kommissionen anså det for betydningsfuldt at lette adgangen til for en tid at ansætte såvel udefra kommende personer som allerede ansatte tjenestemænd til løsning af særligt krævende opgaver.

Hovedprincippet i åremålsansættelse som tjenestemand er, at ansættelsen er *tidsbegrænset* til en periode af 3-6 år i modsætning til varig tjenestemandsansættelse, der i princippet er livsvarig. Efter åremålsperiodens udløb ophører ansættelsen således, uden at afskedigelse finder sted, og dermed uden at noget afskedigelsesgrundlag behøver at være til stede. Under ansættelsen gælder de for tjenestemænd i øvrigt fastsatte regler. Der er dog i tjenestemandslovens § 30 sikret åremålsansatte

tjenestemænd en særlig tryghed i ansættelsen, idet afsked under ansættelsen kun kan ske uansøgt, hvis den er begrundet i helbredsmæssige forhold, pligtig afgangsalder eller tjenesteforseelse.

På grundlag af bemærkningerne til forslaget til 1971-loven og en principiel drøftelse i 1973 i lønningrådet er der opstillet følgende kriterier for anvendelse af åremålsansættelse, der er udmøntet i cirkulære nr. 170 af 16. juli 1973:

1. Tidsbegrænset ansættelse, der omfatter stillinger, for hvilke det gælder, at arbejdsopgaven eller udpegningen til hvervet er tidsbegrænset, og hvor tidsbegrænsningen er klar og af væsentlig betydning i relation til opgaven eller den udpegede person.
2. Ansættelse i stillinger, om hvilke det kan forudses, at forventede ændringer i opgaver, organisation og struktur med en vis sandsynlighed vil ændre den pågældende stillings indhold.
3. Ansættelse i stillinger, der stiller særlige krav til fornyelse i forskningsmæssig, kunstnerisk, merkantil, teknisk eller anden kreativ henseende, og for hvilke kravene til fornyelse har en selvstændig, konkret begrundet betydning.
4. Ansættelse i visse stillinger i Grønland, der besættes med ikke-hjemmehørende tjenestemænd, og om hvilke det gælder, at ændringer i opgavefordelingen mellem staten og de grønlandske kommuner samt hensynet til udskiftning med mellemrum af udsendte tjenestemænd danner selvstændig begrundelse for åremålsansættelse i Grønland.

De særlige ansættelsesvilkår, der er gældende i forbindelse med åremålsansættelse, er fastsat dels i 1971-loven, dels ved aftale mellem finansministeren og tjenestemændenes centralorganisationer og består i hovedtræk af følgende:

Løntillæg

Det er ved en rammeaftale bestemt, at der til den for stillingen ved varig besættelse fastsatte løn ydes et tillæg på 10-25 pct., afhængig af åremålets længde og af, om den åremålsansatte tjenestemand